

γιμιτζής "Ηπ. (Ἰωάνν.) γιμιζ-ζής Κῶς γιουμιτζής Κρήτ. γεμιζής Δονοῦσ. Μύκ. Σχιν. Προπ. (Μαρμαρ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *gemici*=ναυτικός.

1) Ναύτης, ναυτικός ἰδίᾳ ἱστιοφόρου ἐνθ' ἄν.: Παλιοὶ γερασμένοι καπετάνιοι καὶ γεμιτζήδες Ἰκαρ. Ἀλλοίμονο 'ς τοὺς γεμ'τζήδες μ' αὐτὸ τὸ γαιρὸ Ψαρ. 'Σ τῇ λίμνῃ τῆς Καστοριᾶς εἶναι πολλοὶ γκιβιτζήδες κ' ἔχουνε μονόξυλα καὶ καράβια Μακεδ. (Καστορ.) Αὐτοὶ εἶναι οἱ μπακάληδες καὶ οἱ ταβερναράιοι τοῦ τόπου, πὺν πήραν ἀπ' τὸ γεμιτζή, τὸν τρατάρη καὶ τὸν λοτόμο ὅλη τὴ δούλεψη, χρεώνοντας ὅσο βάσταε ἡ ψυχὴ τοὺς Π.Φουρίκ., Ἡμερολ. Μεγάλ. Ἑλλάδ. 1926, 464 || Παροιμ. Παντρεύτῃ κ' ἡ Κατερινιώ καὶ παίρνει ἄντρα γιμιντζή (ἐπὶ τῶν ὁμιλούντων περὶ ὑποθέσεως μὴ ἐνδιαφεροῦσης τοὺς ἄλλους) Παξ. Ὁ κιμιντζής κατορεῖ 'ς τὸ γιγλό, ἀμὲ τὰ βρῖσκει 'ς τ' ἀλάτι (ἐπὶ τῶν ἀπρονοήτως ἐργαζομένων) Κάρπ. Σαράντα χρόνια γεμιτζής καὶ πάλι τίρα-μόλα (ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ὑποχρεομένων εἰς ἐξ ὑπαρχῆς ἔναρξιν τῆς ἐπαγγελματικῆς αὐτῶν σταδιοδρομίας) Λεξ. Πρω. Δημητρ. Ὁ γεμιτζής εἶναι καλός, μὰ ὁ παπαφίνκος 'ναι παλιός (ἐπὶ ἐλλείψεως τῶν πρὸς ἐνέργειαν ἢ ἐπιτυχίαν μέσων) Λεξ. Δημητρ. || Γνωμ.

Μάρτης γδάρτης καὶ κακὸς παλουκοκαύτης,

ἔκαψε τοῦ γεωργοῦ τὰ δάχτυλα καὶ τοῦ γεμιτζή τ' ἀχείλινα (διὰ τὸ κατὰ τὴν πρῶαν τοῦ Μαρτίου ἐπικρατοῦν ψῦχος) Μέγαρ.

Τοῦ πρώτου γεμιτσή ἡ γυναῖκα τὸ Μάη μῆνα χήρεψε (διότι τότε γίνονται μεγάλοι τρικυμῖαι) Ἀνάφ.

Δίπλα τὸ φεγγάρι, ὀρθὸς ὁ γκεμιτζής

ὀρθὸ τὸ φεγγάρι, δίπλα ὁ γκεμιτζής

(ὅταν τὸ ἀνοιγμα τῆς μῆνης στρέφεται πρὸς τὰ ἄνω, προμηνύει θαλασσοταραχὴν καὶ ὁ ναύτης ὀφείλει νὰ ἀγρυπνῇ, ἐνῶ ἀντιθέτως, ὅταν τὸ ἀνοιγμα τῆς μῆνης στρέφεται πρὸς τὰ πλάγια, προμηνύει καλὸν καιρὸν καὶ ὁ ναυτικός δύναται νὰ εἶναι ἡσυχος) Αἴγιν. Κούπα τὸ φεγγάρι, χειμῶνας ὀρθιο φεγγάρι, καλοκαιρία δίπλα ὁ γεμιτζής (συνών. τῶ προηγούμενῳ) Πελοπν. (Πλάτσ.) Ὁλόρθο τὸ φεγγάρι, ἄδειος ὁ γεμιτζής (ἄδειος=ἐλεύθερος συνών. τῶ προηγούμενῳ) Πελοπν. (Κάμπος Λακων.) Τὸ γνωμ. ἐν παραλλαγαῖς καὶ ἀλλαγ. || Ἄσμ.

Ἄν ἀποθάνω, θάψ' τε με 'ς ἕναν ψηλὸν βουνόπον,

ν' ἀκούω θάλασσας βοῆν καὶ κεμιτζή λαλίαν

Πόντ. (Ἰνέπ. Κερασ. Τραπ.)

Ὁ γεμιτζής 'ς τὴ θάλασσα δὲ βρέπει νὰ φοβᾶται,

γιατὶ τὴν ἔχει πάπλωμα τσαὶ στρώμα τσαὶ τσοιμᾶται

Ἀνδρ.

Σηκώσου, ναύτη μου καλὲ καὶ πρῶτε γεμιτζή μου,

νὰ κοδασάρης τὸ γαιρὸ, νὰ πχιάσωμε λιμάνι

Κρήτ.

Ἐγὼ 'γαπῶ τὸ γιμιτζή δόθ -θαλασ-σοβρεμένο,

πού 'ναι 'ς τὸ κῦμ-μα δροσερὸς καὶ 'ς τὸ κουπὶ ὄρωμένος

Σύμ. Συνών. θαλασσινός, μαρινέρης, ναύτης, ναυτικός. 2) Ὁ ἐπιτήδειος πρὸς πᾶν ἔργον Πελοπν. (Μεγαλόπ. Νεάπ.) Σήμερα εἶχα καλοὺς γεμιτζήδες 'ς τίς ἐλίές μου Νεάπ.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γεμεντζής Ἀθῆν. Κεμιτζής Κύπρ.

γεμιτζίστικος ἐπίθ. ἀμάρτ. κεμιτσίστικος Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ οὗσ. γεμιτζής, παρ' ὃ καὶ κεμιτσής, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.-ίστικος.

Γεμιτζήδικος, ὁ ἰδ.

γεμιτζοπαίδι τό, ἀμάρτ. γεμ'τζοπαῖδ' Θράκ. (Σαρκεκλ. Σηλυβρ.)

Ἐκ τῶν οὗσ. γεμιτζής καὶ παιδί.

Γεμιτζάκι, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ἐνα μικρὸ μοντσόπουλο, ἕνα γεμ'τζοπαῖδ'

ἀπὸ τὸ χέρ' τὴν ἐπίασε κί 'ς τὸ καράβ' τὴ βάρ'

Σηλυβρ.

γεμιτζόπουλο τό, γεμ'τζόπ'λο Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Θράκ. (Ἐπιβάτ. Μέτρ.) Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) γκιμ'τζόπ'λου Θεσσ. (Ζαγορ.) Μακεδ. (Χαλκιδ.) γιμ'τζόπ'λου Προπ. (Κύζ. Μηχαν.) κεμιτζόπουλο Μεγίστ. Πόντ. (Ἰνέπ.) γεμιτζόπουλο Πάρ. γεμιτσόπουλο Μ.Λελέκ., Ἐπιδόρπ., 76 γεμιντζόπουλ-λ^αο Λέρ. γεμιζ-ζόπουλ-λ^αο Κάσ. γιμ'τζόπουλο Σκῦρ. γιμ'ντζόπ'λου Στερελλ. (Παρνασσ.) γιμ'τσόπ'λου Ἡπ. (Ζαγόρ.) γιομ'τζόπ'λο Θράκ. (Μέτρ.)

Ἐκ τοῦ οὗσ. γεμιτζής καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.-πουλο.

Γεμιτζάκι, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Καημένα γεμιζ-ζόπουλ^α αὐσάβ-βραχοῦ κ-κι ἀλ-λάζου

κ-καὶ πιάσουτ-τὸ τιμόνι τ-τω κ-καὶ βαριαναστενάζου

Κάσ.

Νὰ βγοῦν οἱ ναῦτες γιὰ νερὸ τσ' οἱ μοῦτσοι γιὰ τὰ ξύλα

τσαὶ τὰ μικρὰ γιμ'τζόπουλα νὰ ψαροκνηγᾶνε

Σκῦρ.

γεμιτζοτραγούδι τό, Κρήτ. (Πεδιάδ.)

Ἐκ τῶν οὗσ. γεμιτζής καὶ τραγούδι.

Ἄσμα ναυτικόν : Ἄσμ.

Ἀφουρκαστῆτε νὰ σᾶς πῶ τὸ γεμιτζοτραγούδι.

γεμλεντζῶ Βιθυν. Λυκ. (Λιβύσσ.) Προπ. (Πάνορμ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yemleme* κ=δολώνω.

Τροφοδο-ῶ, δελεάζω, δολώνω τὸ ἄγκιστρον.

γεμλίκι τό, ἀμάρτ. γεμλίκιν Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yemlik*=φάτνη.

Τὸ μέρος ἐνθα τίθεται ἡ τροφή τῶν ζώων, ἡ φάτνη. Συνών. παχνί.

γεμοθαλασσιὰ ἡ, ἀμάρτ. γιομοθαλασσιὰ Γ.Ψυχάρ., Ζωὴ κι ἀγάπ., 31.

Ἐκ τῶν οὗσ. γέμος καὶ θάλασσα. Ὁ μεταπλασμός κατὰ τὰ εἰς-ιὰ ὀνόμ. Πβ. ἀγριοθαλασσιὰ, ἀκροθαλασσιὰ, ἀποθαλασσιὰ, πλήμμη, φουσκοθαλασσιὰ.

Ἡ πλημμυρίς: Λογάριασαν οἱ συντρέφοι πὼς ἔπρεπε ν' ἀποθέσουνε τὰ πράματα ὅσο πιὸ παράμερα μπορούσανε πρὸς τὰ χώματα, μολονότι, σὰν κατεβήκανε, ἦταν, ἐννοεῖται, γιομοθαλασσιὰ.

γέμος τό, Πάρ. Σχιν. Χίος—Λεξ. Βάιγ. Βλαστ. 364 γέμος ὁ, Κῶς Νίσυρ. Πόντ. (Ἰνέπ.) Τῆλ. —Λεξ. Δημητρ. γέμονος Λέσβ. ἔμος Κάρπ. γιόμος Κύθηρ. Πελοπν. (Ἀνδροῦσ. Ἀρκαδ. Βασαρ. Γαργαλ. Γύθ. Κάμπος Λακων. Καρδαμ. Κίτ. Κοπανάκ. Λεῦκτρ. Μάν. Μεσσ. Πραστ. Σαηδόν. Σιδηρόκ.) —Λεξ. Βλαστ. 298 γιόμο Τσακων. (Μέλαν. Πραστ.) γίμος Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ρ. γεμίζω. Διὰ τὸν σχηματισμὸν ἰδ. Γ.Χατζιδ., Ἀθηνᾶ 20 (1908), 568, ΜΝΕ 2, 63. Πβ. τὸ ἀρχ. οὗσ. γέμος καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. «γέμος· γέμισμα, πλήρωμα». Διὰ τὸν τύπ. γέμος ὁ, ἰδ. Γ.Χατζιδ., ΜΝΕ 2, 48 κέξ. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Γέμιση 1, ὁ ἰδ. Κύθηρ. Κῶς Νίσυρ. Πόντ. (Ἰνέπ.) β) Ζύμη ἐξ ἐρεβίνθου διὰ τῆς ὁποίας γεμίζουν τὰς ἐκ σιτίνου ἀλεύρου πίττας Τῆλ. Χίος: Καλὰ τὸμ βέτυδες τὸγ-γέμον

